

něž mu zaplatili 20 h za kus. Z obžaloby, vznesené naň pro přečin řetězového obchodu ve smyslu § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., sprostil ho lichevní soud proto, že uvěřil zodpovídání se obžalovaného, dle něhož prý cigaretami neobchodoval, nýbrž pouze příležitostně známým několik cigaret přepustil, pročež prý soud nenabyl přesvědčení, že se obžalovaný tímto způsobem vkládal mezi výrobce a spotřebitele jako článek zbytečný a škodlivý.

Důvod zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř. uplatňuje zmateční stížnost právem. Sám sebou nezcela jasný závěr rozsudkový, dle něhož obžalovaný pouze příležitostně známým několik cigaret přepustil, nabývá pravého rázu ve spojení se skutkovým zjištěním rozsudkovým, jemu předcházejícím, dle něhož mu oni známí platili za kus 20 h. Tím zjištěno, že obžalovaný přenechával jim cigarety za úplatu, že jim je prodával. S hlediska skutkové podstaty řetězového obchodu naprosto nesejde ani na tom, jak obžalovaný cigarety prodával, ani na tom, činil-li tak pouze příležitostně a prodával-li cigarety jen známým. Dokonce i jednání jen jedinkrát předsevzaté zakládá skutkovou podstatu řetězového obchodu, vykazuje-li jinak pojmové znaky tohoto činu trestného, vsunul-li se jím totiž pachatel do přechodu předmětu potřeby z výroby do spotřeby jako článek zbytečný a hospodářsky škodlivý, tím spíše je tomu tak v příčině jednání obžalovaného, předsevzatého dle rozsudkového zjištění několikrát, tedy opětovně. Z téhož důvodu nezáleží ani na množství cigaret, které obžalovaný ať již v jednotlivých případech ať úhrnem prodal, pokud se týče, jak on tvrdí, z ochoty za peníze přenechal. Skutková podstata řetězového obchodu, která v tom směru nijak nerozeznává, je dána také tehdy, bylo-li cigaret, obžalovaným prodaných, množství jen nepatrné. Rázu řetězového obchodu nepozbývá jednání obžalovaného ani tím, že prodával cigarety pouze příležitostně a známým. Není předmětem ochrany zákona o trestání válečné lichvy soukromý prospěch jednotlivců, nýbrž jsou jím zájmy spotřebitelstva jako celku, snahám, směřujícím k ochraně těchto zájmů, může se přičítati také jednání, předsevzaté vůči osobám individuálně určitým, po případě i pachatelů blízkým, jež se jeho jednáním snad dokonce osobně ani poškozenými necítí.

Čís. 994.

Podvod neoprávněným bráním podpory v nezaměstnanosti.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1922, Kr I 953/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 7. května 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu dle §§ 197 a 200 tr. zák.

Důvody:

Pokud zmateční stížnost, dovolávajíc se § 281 čís. 9 a) tr. ř., pokouší se brojiti proti přesvědčení soudu o podvodném úmyslu stěžovatelovu, nevychází ze skutkového stavu, zjištěného soudem nalézacím na základě hodnocení výsledků trestního řízení, a nelze k ní dle § 288 čís. 3 tr. ř. míti

zření. S novým tvrzením stížnosti ohledně okolnosti, jež by dle názoru stěžovatelova byla s to, přesvědčením soudu otřásti, a s navrženými důkazy sluší ji poukázati na pořad obnovy trestního řízení, ježto soud zrušovací může zkoumati správnost rozsudku jen na podkladě toho, co při hlavním přelíčení nalézacímu soudu bylo k použití. Ostatek jest však zmateční stížnost bezdůvodna. Z téhož zmatečního důvodu napadá totiž výrok o vině poukazem na druhý odstavec § 1 zákona ze dne 10. prosince 1918, čís. 63 sb. z. a n., platného v době činu, z něhož dovozuje, že stěžovateli skutečně nárok na poukázanou podporu v nezaměstnanosti příslušel, takže o nějakém úmyslu poškozovacím a tudíž o podvodu nemůže prý vůbec býti řeči. Uvedené místo zákona vylučuje totiž z podpory osoby, které z vlastních prostředků mají zabezpečenu výživu po dobu působnosti tohoto zákona; jmění obžalovaného 9556 K 88 h však vzhledem ku poměrům drahotním prý zřejmě nedostačovalo, aby mu zabezpečilo výživu po dobu působnosti zákona stále prodlužované. Neboť, nehledě k tomu, že uvedený peníz jest tak vysoký, že zabezpečoval výživu obžalovaného na značnou dobu, nevyplývalo by z okolnosti, že obžalovaný z podpory nebyl vyloučen, ještě, že mu též příslušel nárok na podporu, ježto o nároku jeho rozhoduje teprve demobilizační výbor na základě dokladů žadatelem předložených (III. odstavec zákona). K tomu však přistupuje, že v zákoně čís. 63 sb. z. a n. z roku 1918 a v dalších zákonech, jeho platnost prodlužujících (sb. z. a n. čís. 63, 127, 157 z 1919) platnost dotyčných zákonů obmezena byla na dobu zcela krátkou, v posléz uvedených na dobu kratší jednoho měsíce. Teprvé zákonem ze dne 10. dubna 1919, čís. 195 sb. z. a n., za jehož platnosti stěžovatel čin spáchal, prodloužena byla působnost zákona o podpoře nezaměstnaných na neurčito. Byť i odstavec druhý § 1 zákona čís. 63 z roku 1918 v ustanovení, jehož se stížnost dovolává, nebyl výslovně změněn, jest přece na snadě, že se ustanovení to, jakmile platnost zákona prodloužena na neurčito, stalo samo sebou vratkým. Neboť nelze vůbec posouditi, zda má někdo zabezpečenu výživu z vlastních prostředků po dobu působnosti zákona, když délka této doby není vůbec známa. Jestliže tedy rozsudek za těchto okolností zjistil, že obžalovaný úmyslným zamlčením svého jmění podporu, která mu vůbec, aneb alespoň ještě na dlouhou dobu nepříslušela, listivě vylákal, nelze jeho odsouzení pro zločin podvodu uznati právně pochybeným.

Čís. 995.

Předražování (cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák.).

Předražování, pletichy a řetězový obchod, spáchané nákupem a prodejem švestek k výrobě slivovice a obchodováním ji.

Komisionář ústředny nebyl oprávněn provozovati obchody na vlastní účet.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1922, Kr II 686/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Uherském Hradišti ze dne 8. listopadu 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečiny § 23 čís. 4 a § 20 čís. 1 i 2 b) cís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák. — mimo jiné z těchto